

Ras i curt GEMMA CALVET @gcalvetbarot

Com deia el Makinavaja: “En este mundo podrido y sin ética hay momentos en la vida que solo nos queda la estética.” Després de tanta mentida, la força del gest de dir prou es demostrarà amb el temps i amb les decisions dels que ara tindran el poder. Les paraules marxen, els fets persisteixen.

L'HEMEROTECA

L'ARTICLE HISTÒRIC

La “falsa ruta del nacionalisme catalanista”

Hi ha renúncies històriques, però poques tenen el simbolisme de la que va exemplificar Ferran Valls i Taberner i que es concreta en un article que va aparèixer publicat a les pàgines de *La Vanguardia Española* el 15 de febrer del 1939, poques hores després de l'entrada de les tropes franquistes a Barcelona. El seu autor no era un desconegut. Contràriament, representava un sector de la burgesia que, durant el primer terç de segle XX s'havia enquadrat en la Lliga Catalana. Tot i això, Ferran Valls se'n va apartar durant els anys de la República, quan va publicar el llibre *Hores confuses*, en què manifestava el seu rebuig al pensament d'Enric Prat de la Riba i la democràcia.

El 1939, quan van tornar de l'exili per ocupar les seves empreses i propietats, va tocar fer contricció dels seus pecats i blasmar del passat catalanista. En l'article afirmava: “Catalunya ha seguit una falsa ruta i ha arribat en gran part a ser víctima del seu extraviament. Aquesta ruta

A dalt, primera missa de campanya a la plaça de Catalunya el primer diumenge després de l'ocupació. A l'esquerra, l'article publicat el 15 de febrer del 1939 ARXIU

ha estat el nacionalisme catalanista.” El problema, segons Valls, era que: “El catalanisme no havia estat el mateix que amor envers Catalunya, tot i que de bona fe van semblar dues coses idèntiques [...] El catalanisme va contribuir poderosament al desenvolupament del subversivisme a Catalunya i el va portar fins a les capes superiors [...]. Però, a més a més, cal reconèixer que el catalanisme va esdevenir un lamentable factor de disgregació, tant en allò que fa referència a la unitat nacional espanyola com també dins de la mateixa entitat regional catalana, fet que va produir en aquesta una funesta separació, millor hauríem de dir contraposició, que de vegades, atida per l'odi polític, va arribar a semblar irreductible entre els mateixos catalans, dividits entre catalanistes i anticatalanistes, amb la qual cosa es va iniciar, dins mateix de Catalunya, una discòrdia profunda, que en l'ordre moral era el preludi d'una guerra civil vehement i furibunda.”

TEMPUS FUGIT

Per damunt de tot, la unitat de la pàtria

JUAN NEGRÍN
President del govern de la República

Novembre del 1938

“Abans de permetre campanyes nacionalistes que ens portin a desmembraments [...] cediria el pas a Franco sense cap més condició que s'alliberés dels italians i els alemanys. En allò que fa referència a la integritat d'Espanya soc irreductible”

JUAN CARLOS RODRÍGUEZ IBARRA

Expresident d'Extremadura
29 de maig del 2018

“Em preocupa molt més l'independentisme que no pas el que hagi robat el PP”

NEGRE SOBRE BLANC

Un diari poc imparcial

El 3 de maig del 1932, el diari *El Imparcial*, es vantava de: “La patriòtica campanya que hem impulsat contra l'Estatut català presentat a les Corts Constituents, amb el pensament posat en Espanya i en la bonica regió de Catalunya”. No es tractava d'una dèria nova. En el mateix exemplar, afegien: “Ens enorgullim de continuar l'honrosa història periodística del nostre diari [...] en defensa de la intangibilitat de la nació.” De fet, el 1918, aquest diari havia liderat les campanyes contra un primer estatut i el 1932 reprenia la seva croada.

Portada del diari ‘El Imparcial’ del 3 de maig del 1932 BNE / HEMEROTECA